

“Educació i món laboral”

Amb el propòsit d'oferir un espai de debat sobre el vincle entre l'educació i el món del treball, el passat dijous 27 de gener es va realitzar la taula rodona “Educació i món laboral” a la sala d'actes del Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciència de Catalunya, organitzada per la Comissió d'Educació de la Coordinadora Catalana de Fundacions (CCF).

En l'activitat van participar cinc ponents amb perfils força diferents, tot i que complementaris, per tal de realitzar un anàlisi prou matisat del tema, des de la perspectiva dels múltiples actors implicats. A cada un d'ells se'ls va plantejar una pregunta diferent, que van haver de respondre en poc més de 8 minuts, per després donar lloc a un torn d'intervencions i diàleg entre els ponents i les persones assistents.

El primer en parlar va ser en Ramon Grau, Director General de “Sigma gestió universitària”, qui va respondre sobre les necessitats de formació d'aquí a 10 anys. Grau va sostenir que els treballadors del futur hauran de respondre a una sèrie de necessitats que els marcarà el mercat laboral, com ara, l'especialització temàtica, l'obertura al canvi com a resultat de la globalització, la innovació i flexibilització en la realització de la seva tasca i la formació contínua.

A nivell de competències, el ponent va dir que cada vegada es faran més necessàries i exigibles en els professionals les competències de comunicació, el coneixement d'idiomes i les habilitats per treballar i aprendre virtualment (*e-learning*).

En segon lloc, va parlar en Lluís Grande, Subdirector general d'Atenció a les Persones de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS), que va parlar sobre quines competències haurien de tenir els alumnes en el futur. En la seva exposició, Grande va dir que els treballadors, a més de tenir coneixements concrets sobre el seus àmbits de treball, hauran de tenir una sèrie de competències transversals que es poden dividir en tres grups: competències de

diagnòstic, de relació i d'afrontament. Dins d'aquestes últimes, va fer especial èmfasi en les anomenades competències d'acció, com són la capacitat per resoldre problemes, la de planificació i la d'organització del treball.

A partir d'aquesta constatació, el ponent va plantejar que la pregunta clau pel sistema educatiu actual és si els programes docents contribueixen (o no) a desenvolupar aquestes competències.

Seguint el fil d'aquest ponent, el tercer torn de paraula va estar a càrrec del sociòleg investigador i Director General de la Fundació Centre d'Iniciatives i Recerques Europees a la Mediterrània (CIREM), l'Oriol Homs, a qui es va plantejar la pregunta sobre les mancances dels programes actuals de formació.

Homs va assenyalar que els centres de formació del futur hauran de ser més flexibles per respondre a les necessitats dels seus estudiants. Tanmateix va dir que hauran d'augmentar el nombre de pràctiques en les empreses, així com la durada d'aquestes. Més concretament, el ponent va sostenir que caldrà reformular els programes dels cicles d'administració i de comerç, ja que els actuals no responen a les necessitats dels mercats futurs. Va precisar també que cal millorar l'orientació laboral dels joves i –finalment– va coincidir amb en Ramon Grau en afirmar que s'haurà de reforçar la formació en idiomes i l'especialització, en general.

Seguidament va intervenir el sociòleg, Lluís Sáez per parlar sobre les expectatives dels joves envers el món laboral, basat en una recent investigació acadèmica que va realitzar.

Sáez va sostenir que en funció de la seva actitud cap el treball es poden definir 4 tipologies de joves: els “vocacionals”, que tenen un alt nivell d'identificació amb el que fan (*són el que fan*, va dir), per tant, se senten realitzats en la seva feina, el quals, va explicar, constitueixen una minoria en l'actualitat; els “assimilats”, que cerquen l'estabilitat i tenen un nivell d'identificació mitjà

amb la seva feina. Són el grup majoritari entre els joves en edat laboral. Els "instrumentals", que tenen una motivació principalment econòmica amb el treball, per tant no s'identifiquen gaire amb les empreses. Aquest grup –va explicar el ponent– busca les millors condicions laborals, però no està gens motivat amb les seves feines. Aquest és un grup en creixement. I finalment els joves "ni-ni", aquells que no estudien ni treballen i tenen una actitud de fugida del sistema. Són una minoria entre els joves, però és un grup en creixement.

A partir d'aquesta categorització el sociòleg va concloure que les actituds que estan en alça són aquelles "menys proclius al treball". Va dir que es pot afirmar que els joves d'avui volen feines amb bones condicions laborals, però sense responsabilitat; és a dir, volen ser funcionaris abans que emprenedors.

Finalment el Gerent del Consell Nacional de la joventut, en Jordi Escoda, va parlar sobre com perceben els joves d'avui el món laboral.

En la seva intervenció Escoda va dir que el sistema educatiu actual reproduïx el fracàs i la inadaptació dels joves; per això, va sostenir, els joves senten pànic quan han de fer el pas del sistema escolar al món laboral.

A més, va dir que en l'actualitat és el mercat qui determina el sistema educatiu, amb la qual cosa, aquest es converteix en un camp del qual les empreses volen extreure els màxims beneficis possibles.

Escoda va sostenir que darrerament es parla molt sobre els joves "ni-ni", però l'important és pensar perquè n'hi ha tants, quins són els factors que possibiliten aquest fenomen.

Un cop acabades les intervencions dels ponents es va donar la paraula a les persones assistents, qui va plantejar diferents temes relacionats amb les aportacions dels convidats.

Per una banda es va comentar la diferència entre les condicions socials del passat i les d'ara, de les quals es va deduir que hi han hagut molts canvis que fan que no es puguin comparar en aspectes com ara l'accés a l'educació, l'estabilitat dels llocs de treball i les condicions laborals dels treballadors.

També es va criticar la tendència dels programes educatius dels darrers anys a reduir les hores de formació en continguts de caire humanista o filosòfic per reforçar continguts més tècnics. En aquest sentit es va dir que la premissa desitjable hauria de ser "anar a més" i no restar continguts, ja que no s'ha d'oblidar que l'objectiu principal de l'educació és la formació integral de la persona i no només futurs treballadors.

La taula rodona va acabar amb breus intervencions dels cinc ponents en les que va quedar clar que el vincle entre l'educació i el món laboral és un tema molt ampli que cal seguir reflexionant i treballant per tal de –en algun moment– passar de la crítica o de l'explicitació dels problemes, a la proposició de solucions, que tanta falta fan.